

OMUKUETU

No: 16

ESIKU 15. Ija AUGUST

1938

×××××××× ×××××××× ×××××××× ××××××××

ELAO LALUSE LA LONGEKIDUA.

Komadu okousimba, ohaku ningua oivilo inene joudano pefimbo la Krismesa, ile lomüdo omüpe. Osivilo simue hai si he-paulula osesi: Ovatiljane ohava kongo okamüti ka viuka, nokamüti oko oke nokukala kale. Hano tave ka diki medu efina lako. Kohulo jako ova tula ko okaulu ka fa okaulu kokatumba naanaa. Ndele vali, okamüti oko ke nokuhongua naua. Kehe nemana, ko kehe neñgondi, ka lafua naua. Hano oka li ke na omüfenu mokulondua. Opo ne kokaulu aka ke li kohulo ile koñele jokamüti, tava tulike ko ne oinima ihapu: Omona uosikutu, eeñgaku, eembele, oikaiua, eendjato doimaliu. Opo ne kese ou a hala ko sa, ta kendabala ne a tale nge ta siiva ko. Ndele kese ou ta londo ko, nge a hange koinima, e nokukuta ko simue asike tii. Ndele ne ava hava siva ko, ke vahapu nande. Omünelao ou a siva ko, e li monena elao laje ngo. Ovañu vamuve livaeka ojoña keemadi davo, va keñdabale tuu pamue omasini enongo taa fe ongobe. Ndele vamuve esi ve si ninga, va mona oikuatelelifo, va hanga keliko olo li li kokamati kenja kale. Hano komuti ou kese ou a hala ota londo, nande omukuanigala, ile omusimba, ile omüuambo, ile omutiljane. Hano eliko olo kali na muene. Muene ualo ojou ngaho a londa ko. Ndele, eliko olo nelao olo tue li popja, olo kasi si laluse, aje. Eliko olo hali hulu po, no hali vakua po, no hali kana po. Etiku lmue manga omuñu a londa ko ekumbafa laje, opo po a hala vali a sununune ko, nekumbafa e li fija pos, opo tuu opo eku-mbafa la vakua po. Hano elao tuu olo, no laluse tuu? Aje.

Ovakriste ovakuetu, ofie otu neliko nelao laluse la longekidilua kese. Oue li didilika tuu? Elao olo letu la longekidua na-

le nale kOmukulili uetu Jesus Kristus efiku tuu olo e uja mounjuni ou esi a dalua. Oje okue tu dalelua, fie tu dalue mo jo mekano. Okue tu hepekelua, nafie tu mu hepekelue jo. Okue tu fila, nafie tu mu file jo. E tu njumukila, opo fie tu sive okunjumuka. Tu kale ovanamuenjo ngasi je muene e li. Okua londa keulu ku He, nafie tua mona jo omito jokufika meulu meumbo lelao. Nokua tumina ounjuni Omépo Ijapuki. Olo elao laluse olo la longekidua, no tue li longekidilua ku Jesus Omükulili uetu, nelao olo olo omuenjo ualuse u li meulu. Ondjila jetu okuhanga oko ojo i nomufenu ja fa okamuti, ndele nokuli i dule okamüti. Osesi vahapu hatu u mo, no hatu dimbuata pos. Ha vahapu tavasiiva ko. Osesi ondjila jeulu i li ja viuka pjoo. Kai neñgondi, kai nemana, no kai nokahuanjo nande kamue akeke. Nosutja, itai endua nande komünu e nokapapaju koulunde. Najo vene oi li ja juka, no ja jela naua.

Hano ovakuetu, nge tua hala tu ha ueko, no nge tua hala kelao olo, tu vaekeni eemadi detu omaka, opo tu fike kuinja kua tulikua eliko laluse. Kasiimba to ti: Omaka okuatja ngahelipi tu noku a vaeka keemadi detu? Tala, omaka oja: Eendjovo edi di li mEtestamenti loje, eendjovo dOmükulili uetu Na vali omalikano, nomaindilo, neitavelo li neinekelo lasili. Omükriste e noku livaeka omaka eendjovo da Kalunga efiku nefiku. Nomuenjo uaje tau kala ne u noña jomaka eendjovo domuenjo.

Omükuetu tu hale kelao laluseluse olo ihalu hulu po. Fie natu hale jo oku li vaseka omaka neendjovo Kalunga. Opo fie has tu fiki komuenjo ualuse omeulu.

M. K. ———— luu.

MOJAANDJETU

OMUHONGI BJÖRKLUND

a fiki kOndonga efiku eti 9 la august. Oje nefolo ve uja ngaha poñele jomusamane Petajá, osesi oje a kala manga ku Suomi.

Osigongi somanongelo

Osigongi šomanongelo gokEngela no kOniipa naašigambo naanandjokue oša gongalele mOnguežija esiku eti 30 lja Juli sigo i lja August. Osigongi šika oša li ošiuana, okua li kū na omauvipo nomaimbilo ogendji omauanaua.

Oohapu zekota ljošigongi ozo nzika: „Akutu Omuua ando u tuule egulu li tende omusa e to tala pohil! Jes. 64: 1.

Omusalane K. Koivu okua zimbuluša aajenda jaa ze mOnguežija noondjo za holekua, inaje zi hokolela Omuua. Kokutja jaa humbate omitenge zauo jene. Omuntu gua Kalunga oha tegelele a kua-sue omutenge. Kalunga ngele ta heza komuntu ne-na ošilonga ša Kalunga oša heza momiuntu. Saa ngeka ku uvite oluhepo lue no luošilongo šaandja-uo, no ta kongo ekuaso kOmuua, ote li mono.

Omuhongi A. Mutanen okua leša oohapu zosanda Joh. 17: 1—5. Okue tu zimbuluša Jesus nkene e nošimpju naalongua je naa mboka taa ka itaališua kuje, no he ja galikanene. No nkene kua li a tegelele e ja guanišile ošilonga šekulilo. Omuua okua longekizile aakulilua egulu, ihe ha ajehe taa siki ko. Ojo inaa tseja Kalunga nando je ši kutumbula ezina lje. Okutseja nkuka itaku hupisa v̄inuntu Mboka je mu ši ojo ajeke mboka ja zi-minua po oondjo zauo Ngoka ta ti oku ši Kalunga je ta galangatele muulunde, oje omufundja, nondjo je otaji ningi onene ji vule jošito. Oje oku li kokule nehupišo. Ngoka a mono Omuua, oku li popepi ne-hupišo, no ta hambelele Omuua gue.

Leonard ja Vilho okua hokolola oluimbo nkene lu nošilonga ošinene. Lu ši okuhija naapagani naašuni monima, no halu talaleke mboka taa alukua naa mboka je li molukozi. Oluimbo oluo ekandanga ljiita jaakriste taa tsasana omukumo ja sindi ošilongo šomutondi. Omuimbti oku nokuzilazila šoka taimbi, iitja ji tumbulue nava, nomazilazilo ge ga kale mujo, opo eimbilo li kale tali longo ošilonga ša-ljo momuimbi momaapulakeni.

Omul. Lindström okua popi ošilonga šaagundjuka jOmuua. Esikau ljalugozi lujo aagundjuka joie taje ku andukile ngaši omume mekolo ljeluua. Ps. 110: 3. Omume otu ji ši, ohatu ji mono nkene taji ažima koonte zetango, Omupsalmi ota jeleke aagundjuka jOmuua najo. otaa azima ngaši omume mekolo ljeluua. Aagundjuka je ji ilongekiza okutaniša ošilonga še. Otaa ji molugozi neñaňu. Aatondi jOmuua oje li po ojendji. Okua li omuntu gumue guomevi ljaarusia omuzini Kalunga; okua popi a ti: „Kalunga ngele oko e li na zenge ndje olupi.” Gumiue guomaantu okua ti: „Kalunga ita pumbua okuihepeka moluašo, andija ndi ku zenge.”

Ope na šoka Kalunga a hala omuntu e si longe. Aapagani opo je li ojendji taa pumbua epukululo ljetu, ha sajengeli taa tumua, aue. Ošilonga šika o-

taši ku tegelele. Oširongi šika ošititano kaje ši ojendji mboka ja kala mošigongi šotango, kandi ši uo ngoje ngele to kala mošigongi taši ja. Eşimbo o-hali endelele longa manga u neşimbo, one aagundjuka ošilonga oša tulua mune mu ši tsikile. Ngiika mošigongi ošitimulongo aalongi ajehe mbaka taa ja mošigongi muka ojo aaluze, kamu na omutiligane uande gumue. Onke anoongoje tuu nguka Omuua te ku tegelele u je naakažona aakueni nenge naamatia aakueni mošigongi šika. Omuua ota pumbua aalongi mboka je ši okutumua omeja no je ši okukomba ondjugo, mboka je ši okuisana aagoja kehu-pišo. Omuua okue ku tumu u pulakene u falele omboka je li kegumbo. Omakutsi gandje inag'oopala Omuua e ga longise, ihe okesilohenda lje kua išana ndje ndi pulakene ndi falele oojakuetu šoka nde ši uvu. Oku na aagundjuka mboka ja popiua jaa nomikalo, ošoka iha vulika. Jamue oje nomikalo o-haa vulika. Evu iko ndika Omuua te li kongo maagundjuka, je ota tala mboka haa vulika e ja tume. Na ngoje ohe ku tala nge to vulika e ku tume miilonga je. Omugundjuka guOmuua šoka te ši tsakanisa pahalo lja Kalunga otaši azima, momeho gaa mboka haje ši tala. Eta ljomume ngele li li momuzile olja ūengua oku aazima. Ilonga jetu ngele tatatu ji lougo jaa nevuliko itaji aazima. Ua jelekele o-kuhunga aavu, ohole ja pimla, ta longo aanona, uuziginine ua pumba, kau po uande, ošoka ino longa mevuliko. Esiku kehe Kalunga okue tu longekizile šoka tu i okulerga esiku ndjoka. Ote ku tume nando omuntu a soluhozi u mu talaleke nenge omuvu u mu huuge. Omuua ota tegelele evuliko maagundjuka jomiilongo mbika ja longe ilonga je.

A. Rankken okue tu hokololele nkene tu nokujakulašana. Okue eta oontzapo ožindji zo moohapu za Kalunga, nOmuua muene nke kua jakula aantu, ojendji mboka ja li je nuuvu ui ili no ui ili. Ajehe okue ja saluza nokue ja pe oonkondo eompe zokolutu, nomueño gua takalelekua. Natse uo otua longekizilua ealužo ljomueño. Omalutu getu uo taga tameke okukola oomueño še zi nombili jomu Kalunga. Oje šo kua jogo oompazi zaalongua je okua ti: „A-no ngaši hamu išana ndje omuhongi nOmuua, omua popi zuuka, ihe šo nda jogo oompazi zeni nane uo ošo mu nokujakulašana.” Ošilonga šika nando ošišona Omuua okue tu longo tuua ši zine, ihe tu jakule oojakuetu mboka taa pumbua ekuaso ljetu. Omujapostoli Paulus ote tu ulukile nkene tu nokukuasa aakueta. Šo ta ti: „Izizimikilašaneni,” Omupangji mošilonga še ota pumbua eizizimiko olindji šili. Šo e nokukuasa aantu mboka je niilalo ja nika naji. No peha ekuauo Paulus ota ti: „Jakulašaneni omitenge.” Putse ope na aakulukaži ja kulupa kaje ši kutsa ue. Olje ano nguka e neku ja tsila? Ndi ši ongoje nguka u noonkondo natango. Naaposi oje li po ojendji, kaje ši okutjaja ngaši aanameho, ihe ongoje u niikaha no ua peua oordunge, ošike ito ja jakula? Jesus muene a ti; Mbjoka inamu ji ningila aamuameeme aazinua, ongame muene inaamu ji ningila ndje. Oje a ti išeue: Šaa šoka mue ši ningile aamuameeme aazinua, ongame mue ši ningile. Aakueta otu ja na ojendji mboka taa pumbua ekuaso ljetu. Otu nomipito okujakula Jesus řaa tuu tu nohole ja šili, oku mu hoola. Aaniiipa, one mua tseja nale ošilonga šeni, ošo okulonga aantu. One aangela naašigambo inamu tseja natango ošilonga šeni, ihe Kalunga ote ke ši mu pa. Ongoe ngele ino išana kuje, in ja mo mošilonga še, ihe ngele u uvite te ku išana kiliounga je, ino tinda.

Aanandjokue otua peua ošilonga šokuhunga aavu, i-he ngoje ino ja mo mošilonga šika u konge mo uu-jamba nenge uuanaua ulue ito u mono mo. Ngoje ito panga omujamba komeho gohepele aue, ou nokutala naua ngoka ta pumbua ekuaso a jakulue ngaši ta pumbua. Ongoje ito vulu ošilonga šika nomueño gua ñata. Ngaši ho jogo ošipala šoje esiku kehe, ošo u nokufala omueño guoje gu jogue komuua muene. Oluindji onda ñaňukua šo nda mono aantu taa hambelele molu ekuaso je li mono. Ha aluhe hatu ñaňukua, ošoka hatu mono aantu kaje tu tondo šo hatu ja pukułula. Nojendji kaje ši okuhambelala, šo ja kuaşa, oojakuauo, kaje uehalo okupandula. Jesus okua kuaşa aantu, ihe oje mu tondo, ja ti oje omukuluntu guoompuizuli. Ino limbililua ngele ho tondua. Omulongua okua guana, ngele ta ningua ngaši omulongi gue. Otse otua guana nge tatu tondua ngaši Jesus. Oohapu za Omuua otazi ti: „Šaa šoka tamu ši ningi, ši longeleni Omuua hamantu.”

EHULISO.

Otua hulişa ošigongi šetu neñaú. Otua hungile sigo uusiku. Otu uvite inatu hala okutopoka. Aaloungua ja tsaaşana omukumo. Ojendji oja li je na ša inaa mona ompite oku ši tumbula, eşimbo olje endeleta, ošo tui ipopile.

Ošigongi šika oša li ošiuanaua šili, šaa ngoka okua li e nompito okuipangula, šo ku li po omuhesi. Ina jakula Omuua gue, nando iilonga oji li po ojindji. Oku na omapukuluogendji natango ga popiua mošigongi šika inaaga fioluá, Ongoje nguka uaa li mo u zimbuluje iilonga jokujakula Omuua oji li po ojindji no maandjeni nomaašiinda joje. Oto vuļu oku mu jakula šaa ua hala.

Eui ndjoka lje ku opalele oljalje?

Omulozi guoheli, osatana, kee nohoni nando. Mu Paratisa a hongolola aana aa-

holike ja Kalunga, ookuku jetu. Na nena ota tsikile iifundja je. Oje ohe jiifundja. Mefano ljetu tatu mū tala, a nukile aano-na.

Mpaka itatu mū mono, nge molupe luejoka, nenge mondjelo jošišitua šilue, aue, a hitile moomueño žaanona, nokua etele mo uuhalu u'uulunde, nokua tonatišile uulunde omeho gauo.

Jina okua pungulile mpoka iijimati je. Ojo jo opala momeho niitoje mokana. Omühongololi guomeni ota ti: Kušii po šimue, noko ite ši žimbulula nando.

Aanona mboka oja fa inaaje mū zimina enkenke. Ngiika oju uvite meni ljauo eui ekuauo lja ti: Okukuşa ongumitila inaku opala. Oje li mpoka mompagila jondjila. Omühongololi ote ja heke, ja hongole ondjila jepuko. Ombepo ja Kalunga ote ja kumagiža okuenda nondjila juujuuki. Tse katu ja ši, nkene ja tokola, nondjila jini po je ji ihogololele.

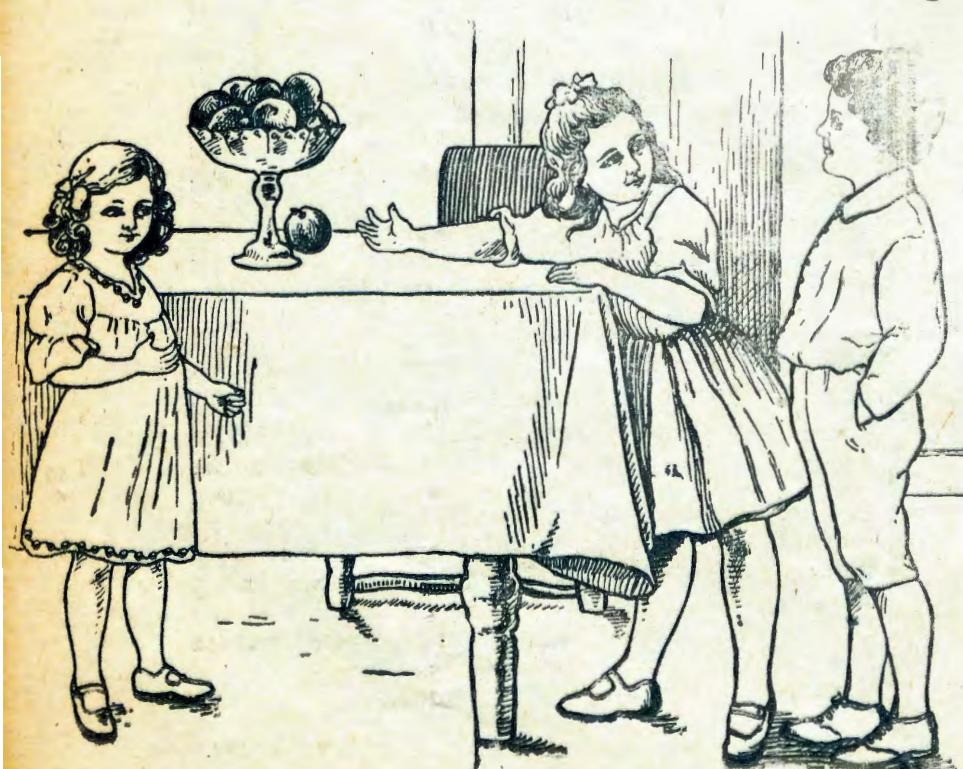
Ošinima šimue ondi ši ši: ngele ja sindilile emakelo ndjo, nena šo ja monaşana na jina omehe gauo oga azima no ja jelomitima, ihe ngele ja sindika kemakelo oja ñengua okutalela omeho ga jina, noja hala okuholama košipala še. "Omüjoni ota janda po, nando iha tizua nando kulje." Oohapu za Kalunga ošo tazi ti. Nangoje, omülesi guoohapu nzika, ngiika u nokutja: "Eeno šilil." Pamue nangoje uo ua tila aantu no ue ja sile ohoni omolu omajongulo goje. Nokombinga onkuauo, šila nangoje uo ua uvitile esiku limue eñaú ljomüsindani no ua hambelele Kalunga, šo kue ku pe oonkondo žokutiža po omühongololi.

"Omünelago oje ngoka ta sindana momamakelo, ošoka, nge a monika omüziginini ota ka peua ošišani šomueño, Omüua eši uva-nekele mboka je mū hole." Jak. 1: 12.

Uuhalu ino pitika, U mene nand' uušuška,
Mungoje nge tuu mene mo Nangoj' to gaňa po.

OMUENE GUA PORTUGAL

Kokutja omühona guaaputu aniu aote ja mu Angola numvo. Šo kue ja, Omükuetu ta ka hokolola išeue šoka ša ningua ko.

Anni Hynönen

Omüua guomueño no gueso kua
isana omükaleli gue kegumbo ljome-
gulu. Okua si esiku eti 5 lja august.

Aasilua naa zimbulukue oohapu
zomüpsalmi: „Omütenge guoje gu u-
mbila Omüua, oje no te ku hupiša.”
(65: 23)

KU SUOMI

Ovatumua omutohtora Melander nofe-
laini Ala—Nikula va fikama kOndonga
efiku eti 13 la august va ka sune ku Suo-
mi va ka tulumukue ko. Ohatu va halele
ondjila iua va fike ko naua. Ofeilaini
Ala Nikula a hala oku tu lekela ta ti ngas-
ha:

Kookume kandje!

- Kalii po aakuetu,
ngaj' otandi ji.
Nena ndi nesiku
ljoluhogi ndi.
Nde li zilazila,
nda li nde li tila,
nena lje ja po,
kalii po ano!

Evi ndi ljaauambo
ndi li hoole uo.
Onke ndi nuuzigu
ku li siga po.
Kuume kandje, ngoje,
tandi ku indile:
ino zimbua ndje,
ino esa ndjel

Ngel' itii mu mono
mevi ndika ue,
tu nemonašano
mevi ndi epe.
Omüua ngel' e ši hala,
ndi galuke mbala,
tandi nańukua
no te pandula.

Maria Ala—Nikula

Iihuna jouala.

Uusiku umue, ombua jegumbo limue
ja tižua kondjamba e taji guajele megum-
bo, nondjamba je ji landulile mo, e taji
kuša iiti jegumbo e taji ji zengiša ombua.
Ombinga jimue jegumbo omiti za hanagu-
luu po ja tete pokati ošiganzi ošinene šuu-
ža iilja ongašika ša tetua nošisaaha, taji e-
kelehi oondunda zimue. Taji kuša ko ihe
ondunda jondjugo, moka mua lala omükii-
ntu nojana. Iišini jimue jondjugo nomiti
nzoka za kunkula ondjugo za guile komba-
nda jaanona ja li ja koša. Omukiintu šo a
tonata echo limue oku luete oñoši, nokua
tonata ihe e ta mono ondjamba jojene ja
sikama okugulu kumue kua ljata meziko
ljondjugo, kumue kua ljata popepi nomi-
tse žauo. Omukiintu okui isizimike ouala
kojana e ja kuatela pombanza jaa penduke.
Omülumentu okua azika a lala pošiňanga
šontala je, je li po nomülumentu omüjenda.
Omüjenda oku uvu cimiti taži ti pevi ua-
lakata. Mokutonata oku uete omünkatı guo-
ndjamba ja hala okukuša ko ondunda jo-
ntala nokua igiza ihe mokule. No ja zi po
e taji ji. Mokuenda kuajo ja guežua išeue
kombua jomegumbo ljomükuankala omü-
kiintu. Ondjamba ja tameke okutiza ombua
ndjoka sigo omokagumbo. Ombua ja pit-
lile mo mokagumbo, nondjamba je ji la-
ndula sigo je ji zipaga, natango inakutsejika
mpoka ombua ja fumvikua. No manga o-
ndjamba ja ka tiža ombua, omukiintu ngo-
ka omügundjuka okua zi mo ontuku me-
tsali nokua sigi mo omükulukazi omüposi,
noje uo okua zi mo ta pumuuka nokua
guile meno, meno kui ikuža mo nokua ji
mošaale nomo moka a lala mo sigo kua ši.
Ondjamba šo ja galuka kombua oje ja ihe
kokagumbo e taji ka jono po akehe niiju-
ma ja tatulua po uo. Šino ša ningua 30/6
'38.

Oje ote tu hupiša šili moluesihenba
lje, hamoluiilonga juujuki.

Aina j'Amüteña
Uukolonkaži